

ที่ ทส ๐๔๐๒/ ๕

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน

แขวงสามเสนใน เขตพญาไท

กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ ๙๒
วันที่ ๕ มี.ค. ๒๕๕๔

วค. ๕/๐๗
รับที่ ๕๒๐๙
วค. ๑๕.๐๕.๕๔

๕ มกราคม ๒๕๕๔

เรื่อง รายงานผลการประชุมระดับรัฐมนตรีว่าด้วยมหาสมุทร ครั้งที่ ๓
(3rd APEC Oceans-Related Ministerial Meeting, AOMM 3)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๑๘๓๒๒ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ที่ ทส ๐๔๐๒.๔/๑๓๘๐
ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๓

๒. ปฏิญญาปาราคัส (Paracas Declaration)

๓. แผนปฏิบัติการปาราคัส (Paracas Action Agenda)

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ การมอบหมายให้เข้าร่วมประชุม

๑.๑.๑ ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรับรองปฏิญญาปาราคัส (Paracas Declaration) ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ

๑.๑.๒ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณามอบหมายให้นายอดิศักดิ์ ทองไข่มุกต์ อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รักษาการแทนผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหัวหน้าคณะผู้แทน พร้อมด้วยนางเจตจินดา โชติยะปุตตะ ผู้เชี่ยวชาญด้านการประสานงานระหว่างประเทศ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และนายวุฒิชัย เจนการ ผู้อำนวยการกองแผนงาน กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เป็นคณะผู้แทนของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) และนายวิระ โกศาพันธ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการประมงทะเล กรมประมง ซึ่งได้รับมอบหมายจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไปร่วมประชุม 3rd APEC Oceans-Related Ministerial Meeting - AOMM 3 ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๓ ณ สาธารณรัฐเปรู โดยการประชุมดังกล่าว มีหัวข้อหลักเกี่ยวกับ Healthy Oceans and Fisheries Management towards Food Security โดยมีประเด็นหารือ ๔ ประเด็นหลัก คือ ๑) The Oceans in Food Security ๒) Sustainable Development and Protection of the Marine Environment ๓) Fair and Equitable Trade และ ๔) Effects of Climate Change on the Oceans

๑.๒ การประชุมระดับรัฐมนตรีเรื่อง AOMM ลำดับได้ ดังนี้

๑.๒.๑ ครั้งที่ ๑ (AOMM 1) จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๒-๒๖ เมษายน ๒๕๔๕ ณ สาธารณรัฐเกาหลี และมีการรับรอง Seoul Ocean Declaration

๑.๒.๒ ครั้งที่...

๑.๒.๒ ครั้งที่ ๒ (AOMM 2) จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๓-๑๗ กันยายน ๒๕๕๙ ณ เมืองบาห์ลี สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ที่ประชุมเห็นชอบแผนปฏิบัติการบาห์ลี (Bali Plan of Action) ที่มีแนวทางหลัก ๓ ประการ คือ ๑) การสร้างความมั่นใจร่วมกันในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางทะเลอย่างยั่งยืน ๒) การใช้ประโยชน์จากทะเลเพื่อผลตอบแทนทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน และ ๓) การส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาชุมชนชายฝั่งทะเลอย่างยั่งยืน

๑.๒.๓ การประชุมครั้งนี้เป็นครั้งที่ ๓ (AOMM 3) จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๙-๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๓ ณ เมืองลิมาและเมืองปาราคัส สาธารณรัฐเปรู

๒. ขัอรายงาน

๒.๑ การประชุมครั้งนี้มีผู้แทนเข้าร่วม ๑๖ เขตเศรษฐกิจ ประกอบด้วย ออสเตรเลีย บรูไน แคนาดา ชิลี สาธารณรัฐประชาชนจีน อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ เม็กซิโก ปาปัวนิวกินี ฟิลิปปินส์ เปรู ไต้หวัน ไทย สหรัฐอเมริกา และเวียดนาม

๒.๒ ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาและรับรองร่าง**ปฏิญญาปาราคัส (Paracas Declaration)** ว่าด้วยมหาสมุทร Third APEC Oceans-Related Ministerial Meeting – AOMM 3, “Healthy Oceans and Fisheries Management towards Food Security” (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) ซึ่งมีเนื้อหาสาระประกอบด้วย

๒.๒.๑ Sustainable Development and Protection of the Marine Environment ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศทางทะเลกำลังเสื่อมโทรมลงเป็นลำดับเนื่องจากกิจกรรมที่มาจากผลกระทบของมนุษย์ที่ควบคุมไม่ทั่วถึงและขาดการบริหารจัดการที่เป็นมิตรกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงมีความจำเป็นที่กลุ่มภาคีสมาชิกจะต้องให้ความสำคัญในการดำเนินการตามมาตรการอนุรักษ์ตามข้อตกลงระหว่างประเทศ และเพิ่มประสิทธิภาพในทางปฏิบัติให้เห็นผลเพื่อความยั่งยืนของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมบนพื้นฐานของระบบนิเวศที่สมดุล

๒.๒.๒ Impact of Climate Change on the Oceans การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมีผลกระทบต่องามหาสมุทรและความเป็นอยู่ของประชาคมโลกอย่างมาก เช่น อุณหภูมิที่สูงขึ้น มีผลให้ระดับน้ำทะเลเพิ่มขึ้น กระทบต่อการเคลื่อนย้ายถิ่นและการแพร่กระจายของสัตว์น้ำ ขบวนการทางเคมีของทะเลเปลี่ยนแปลงอาจทำให้สัตว์บางชนิด เช่น หอย ปะการัง สัตว์ที่ต้องใช้สารแคลเซียมในการสร้างเปลือกไม่สามารถสร้างเปลือกได้ง่ายนัก และที่กำลังทวีความรุนแรงขึ้นเป็นลำดับ คือ การเกิดพายุที่ทำให้เกิดความเสียหายรุนแรงในทุกภูมิภาค จึงจำเป็นที่จะต้องหาความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้ให้เข้าใจถี่ถ้วนพร้อมกับเปิดช่องทางให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารข้อเท็จจริง สำหรับการเตรียมพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ที่ประชุมยังมีความเห็นเรื่องความร่วมมือทางด้านวิจัยและการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้ใกล้ชิดขึ้นกว่าเดิม

๒.๒.๓ Promote Free and Open Trade and Investment รายได้จากการส่งออกสินค้าสัตว์น้ำในเขตเศรษฐกิจเอเปคมีมูลค่าถึง ๔.๖ หมื่นล้านเหรียญสหรัฐต่อปี การค้าขายและลงทุนภาคอุตสาหกรรมประมงในภูมิภาคนี้มีส่วนช่วยในการพัฒนาเศรษฐกิจ การจ้างงาน และลดปัญหาความยากจน ดังนั้น จึงเห็นควรสนับสนุนการเปิดการค้าขายและลงทุนอย่างเสรีเป็นไปตามหลักเกณฑ์การค้าระหว่างประเทศที่โปร่งใส

๒.๒.๔ The Role of Oceans in Food Security ผลผลิตสัตว์น้ำในเขตเศรษฐกิจเอเปคมีสัดส่วนสูงถึง ๒ ใน ๓ ของผลผลิตสัตว์น้ำทั้งหมดทั่วโลก และประชากรในภูมิภาคนี้บริโภคร้อยละ ๗๐ ของผลผลิตทั้งหมดทั่วโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นแหล่งอาหารสำคัญในเขตเศรษฐกิจที่มีรายได้ต่ำ การรักษาความมั่นคงด้านอาหารทะเลยังมีปัจจัยเสี่ยงจากหลายสาเหตุ เช่น การทำการประมงเกินศักยภาพ

การผลิต การทำการประมงผิดกฎหมาย ขาดระบบการติดตามแหล่งที่จับและวิธีการจับ ปัญหาโจรสลัดและอาชญากรรมในทะเล การรุกรานของชนิดพันธุ์ต่างถิ่น และปัญหาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นต้น ดังนั้นการกำหนดมาตรการที่สามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้ จึงมีความจำเป็นควบคู่ไปกับการบริหารจัดการทรัพยากรที่เหมาะสม ที่ประชุมมีความเห็นว่าการพัฒนากระบวนการผลิตสินค้าสัตว์น้ำและการขนส่งสินค้าให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เป็นการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและเพิ่มคุณค่าทางโภชนาการ

๒.๓ เพื่อให้ประเด็นในปฏิญญาปารีสมีความก้าวหน้าในทางปฏิบัติ ที่ประชุมเห็นชอบในการกำหนดวาระ **Paracas Action Agenda** (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

๒.๓.๑ Sustainable Development and Protection of the Marine Environment

๑) Understanding of the Marine Environment เห็นชอบให้แต่งตั้งคณะทำงานด้านส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสมาชิกในเขตเศรษฐกิจเอเปคเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในระบบนิเวศ และการควบคุมชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน รวมทั้งโครงการความร่วมมืออื่นๆ ของเอเปค

๒) Sustainable Management of the Marine Environment สนับสนุนและส่งเสริมการมีส่วนร่วม การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรที่เป็นรูปธรรม เป็นประโยชน์ต่อสุขอนามัยของประชากร รวมทั้งเศรษฐกิจและสังคม เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางด้านอาหาร วาระอีกประการของ AOMM 3 คือการสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานในพื้นที่คุ้มครองและเสนอพื้นที่คุ้มครองเพิ่มเติมตามความจำเป็นและสอดคล้องกับข้อคิดเห็นทางวิชาการ โดยยึดในหลักการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน นอกจากนี้ AOMM 3 ให้ความสำคัญในการสนับสนุนการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพตามอนุสัญญาที่เกี่ยวข้อง เช่น อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (Convention on Biological Diversity) มาตรการที่กำหนดโดยองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) และองค์การบริหารจัดการทรัพยากรประมง (Regional Fisheries Management Organizations and Arrangements, RFMO/As) รวมทั้งร่วมเป็นหุ้นส่วนกับ UNEP's Regional Sea Programs และเวทีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก เช่น สามเหลี่ยมปะการัง (Coral Triangle Initiative) เป็นต้น วาระสำคัญอีกประการของ AOMM3 คือการจัดตั้ง “ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและการจัดการระบบนิเวศ” (APEC Research and Training Center for Marine Biodiversity Conservation and Ecosystem Management, APEC RTC-EBM)”

๓) Pollution สนับสนุนการลดปัญหามลพิษและขยะทั้งจากแผ่นดินและจากทะเล โดยร่วมมือกับโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติด้านการปกป้องสิ่งแวดล้อมที่มีผลมาจากกิจกรรมบนบก (UNEP's Global Program of Action, UNEP-GPA) และกับองค์กรอื่นๆ รวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยใช้วิธีการในรูปแบบของการตลาดเป็นแรงจูงใจในการลดมลพิษ ในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉิน เช่น การรั่วไหลของน้ำมันหรือสารพิษ ให้สนับสนุนองค์กรในแต่ละภูมิภาคในการจัดการและตั้งคณะทำงานตามความเหมาะสมเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดทำแผนระดับภูมิภาคในการรับมือกับกรณีดังกล่าว

๒.๓.๒ Impact of Climate Change on the Ocean สนับสนุนการแลกเปลี่ยนความรู้และข้อมูลด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีผลต่อระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง ทางด้านประมง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เพื่อให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องมากขึ้น ร่วมกันจัดทำแนวทางในการเตรียมพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยอาศัยความร่วมมือของชุมชน ผู้ประกอบการประมง และผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ พร้อมทั้งสร้างความตระหนักในการเตรียมพร้อมรับมืออย่างจริงจัง

๒.๓.๓ Promote Free and Open Trade and Investment เน้นความสำคัญให้สมาชิกร่วมกันผลักดันตามวาระของ Doha (Doha Development Agenda) ภายใต้องค์การการค้าระหว่างประเทศ(World Trade Organization: WTO) ในเรื่องการช่วยเหลือค้าทุนด้านการประมงเพื่อจัดความยากจน เพิ่มการสร้างงานและความมั่นคงด้านอาหาร พัฒนาระดับมาตรฐานสินค้าประมงให้มีคุณภาพตามหลักสุขอนามัย สร้างกลไกในการตรวจสอบแหล่งที่มาของสินค้าสัตว์น้ำให้เป็นไปตามมาตรการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน โดยยึดถือตามแนวทางปฏิบัติขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ในเรื่องเอกสารรับรองสินค้าที่ยอมรับและสามารถตรวจสอบได้ ส่งเสริมการค้าและการลงทุนในเรื่องสินค้าสัตว์น้ำและประมงบนพื้นฐานการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน

๒.๓.๔ The Role of Oceans in Food Security เสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหารจากการประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยยึดถือระดับมาตรฐานสินค้าคุณภาพ เป็นประโยชน์ต่อสุขอนามัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการบริโภคปลาขนาดเล็กให้มากขึ้นเพื่อลดการสูญเสียพลังงานในระบบห่วงโซ่อาหาร สนับสนุนการแลกเปลี่ยนความรู้และเทคโนโลยีจากการวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ร่วมมือกับองค์กรเกี่ยวข้องอื่นๆ เช่น RFMO/As หรือข้อตกลงระหว่างประเทศในเรื่องการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน ร่วมกันแก้ไขปัญหาในเรื่องโจรสลัด การทำการประมงที่ไม่มีการควบคุมให้เป็นไปตามกฎหมาย บริหารจัดการจำนวนเรือให้เหมาะสมกับปริมาณการจับ ลดการสูญเสียค่าใช้จ่ายในขบวนการจับและคุณค่าทางโภชนาการในขบวนการผลิตสินค้า เช่น ความสดของสัตว์น้ำ

๓. ประโยชน์และข้อคิดเห็น

๓.๑ ปฏิญญาปาราคัสเป็นการแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองด้านสิ่งแวดล้อมในเรื่องมหาสมุทรและความมั่นคงทางอาหาร การพัฒนาอย่างยั่งยืนและการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางทะเล การส่งเสริมการค้าที่เป็นธรรม และผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศในมหาสมุทร โดยสร้างความตระหนักถึงบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการอย่างยั่งยืน และเน้นการให้ความร่วมมือระหว่างประเทศและระดับภูมิภาคในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล การส่งเสริมการวิจัยทางวิทยาศาสตร์เพื่อเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศทางทะเล

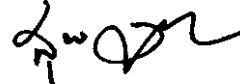
๓.๒ การประชุมรับรองปฏิญญาปาราคัสครั้งนี้ไม่มีการลงนาม แต่อาจมีผลผูกพันรัฐบาลไทยในแง่นโยบาย ในการสนับสนุนการดำเนินงานตามปฏิญญาปาราคัส

๓.๓ แนวทางดำเนินงานที่ปรากฏในปฏิญญาปาราคัสของสมาชิกในกลุ่มเขตเศรษฐกิจครอบคลุมด้านการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในการสร้างสรรค์ ซึ่งจะส่งผลให้การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรเป็นไปอย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๔. ข้อพิจารณา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุวิทย์ คุณกิตติ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

โทร ๐ ๒๑๔๑ ๑๒๖๗

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๒๔๔